

PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vážený pán
Mgr. Ľuboš Kürthy
J. Horvátha 896/22
967 01 Kremnica

Váš list číslo/zo dňa
4. 5. 2023

Naše číslo
PUSR-2023/10592-2/48212

Vybavuje/kontakt
OMK

Bratislava
14. 6. 2023

Vec:

**Šahy – Kláštor premonštrátov, sýpka (č. ÚZPF 1648/2) - architektonicko-historický výskum
- stanovisko k výskumnej dokumentácii**

E-mailom, prijatým dňa 4. 5. 2023, ste nás opätovne požiadali o stanovisko k predloženej výskumnej dokumentácii „**Objekt tzv. sýpky premonštrátskeho kláštora v Šahách - architektonicko-historický výskum**“, ktorý ste spracovali v období marec - september 2021.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad SR“) na základe § 39 ods. 10 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a § 7 a § 8 vyhlášky MK SR č. 253/2010 Z. z. (ďalej len „vyhláška“), ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon v znení neskorších predpisov, vydáva k predloženej výskumnej dokumentácii toto

stanovisko:

Predmetom architektonicko-historického výskumu (ďalej len „AHV“) je objekt sýpky, súčasť národnej kultúrnej pamiatky „kostol a sýpka“, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 1648/2 (ďalej tiež „predmetná NKP“) a nachádza sa na parcele č. 1684/2 v k. ú. Šahy.

AHV bol spracovaný na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Nitra č. KPUNR-2021/12013-4/54453/HOL, zo dňa 28. 6. 2021 (ďalej len „rozhodnutie KPÚ“) k zámeru komplexnej obnovy predmetnej NKP pre účely reštaurácie, kultúrno-spoločenských a výstavných priestorov, doložený prípravnou dokumentáciou v rozsahu architektonickej štúdie (sprac. Ing. arch. Tamás Smidt, 06/2021), ktorá bola doplnená dňa 18. 06. 2021.

Cieľom výskumu, podľa bodu č. 2 rozhodnutia KPÚ, bolo zabezpečiť vykonanie aktualizácie architektonicko-historického výskumu „ŠAHY, kláštorná sýpka“ (sprac.: PhDr. Norma Urbanová, Bratislava, 1994), na základe nových zistení neskôr vykonaného archeologického výskumu (v rokoch 1997 a 1999 - 2004 a súčasne prebiehajúceho archeologického výskumu. Predmetom tejto aktualizácie by malo byť vyhodnotenie dostupnej archívnej dokumentácie – archívny výskum, preverenie rozsahu zachovania pamiatkovo-hodnotných povrchových úprav – všetky interiérové a exteriérové povrchy, výplne otvorov, architektonické a umelecko-remeselné prvky a detaily (kamenné, kovové a drevené prvky, podlahy, pôvodné historické technologické riešenia a pod.); preskúmanie a vyhodnotenie zachovania pamiatkových hodnôt objektu; spracovanie inventarizačného súpisu pamiatkovo hodnotných prvkov, článkov a detailov; návrh ochrany, obnovy a

prezentácie hodnôt kultúrnej pamiatky, v ktorom bude navrhnutá obnova do podoby z poslednej slohovej etapy a kde bude určená konkrétna technológia obnovy a povrchové úpravy jednotlivých prvkov, článkov a detailov v interiéri a na fasádach; návrh strechy zodpovedajúci predmetnému slohovému obdobiu vrátane komínov a komínových hlavíc; návrh aj (grafický) výplní otvorov okien a dverí; návrh povrchových a materiálových úprav jednotlivých prvkov; návrh typov podláh v jednotlivých miestnostiach, na základe výsledkov AHV a archeologického výskumu zodpovedajúce predmetnému slohovému obdobiu; požiadavka na vypracovanie ďalších špecializovaných výskumov alebo inej prípravnej dokumentácie. Na základe rozhodnutia KPÚ sa má AHV realizovať v súčinnosti s reštaurátorským a archeologickým výskumom.

Výskum (AHV), ktorý bol KPÚ predpísaný v roku 2021, bol už v roku 2022 predložený do Odborno-metodickej komisie PÚ SR (ďalej len „OMK“), ale nespĺnil požiadavky rozhodnutia KPÚ ani odborné a formálne náležitosti v zmysle pamiatkového zákona a preto ho Pamiatkový úrad SR vrátil na prepracovanie a opätovné predloženie v zmysle § 39 ods. 10 pamiatkového zákona (viď. stanovisko PÚ SR č. PUSR-2022/11125-2/44729 zo dňa 26. 5. 2022).

Prepracovaná výskumná dokumentácia, ktorá bola predložená na opätovné posúdenie OMK so žiadosťou o stanovisko dňa 4. 5. 2023, obsahovala materiál, ktorý sa skladal len z dvoch častí - stanoviska KPÚ a zo Záznamu zo štátneho pamiatkového dohľadu. Táto dokumentácia pamiatkového výskumu **neobsahovala** všetky náležitosti stanovené vyhláškou. Nemožno ju ani nazvať AHV.

Výskumník doplnil výskumnú dokumentáciu (AHV) až dňa 12. 5. 2023, preto ju nebolo možné relevantne odborne posúdiť. Napriek tomu, OMK ústretovo, na základe zbežného prezretia doplnenej výskumnej dokumentácie posudzovateľmi a ich výslovného súhlasu, poskytla výskumníkovi ich pripomienky, aby ich mohol zapracovať do opätovne predloženej kompletnej výskumnej dokumentácie sýpky. OMK na svojom zasadnutí dňa 17. 5. 2023 diskutovala s výskumníkom, okrem iného, aj metódu obnovy predmetnej NKP s cieľom maximálneho rešpektovania všetkých pamiatkovo hodnotných vrstiev.

Keďže ale nebol OMK poskytnutý dostatočný čas na posúdenie doplnenej výskumnej dokumentácie, ktorá bola doručená po termíne na odovzdanie, toto stanovisko ju preto nezohľadňuje.

Odporúčame preto spracovateľovi AHV, aby výskumnú dokumentáciu predložil na posúdenie oficiálne (cez podateľňu PÚ SR) a načas na nasledovné rokovanie OMK v úplnej forme, podľa požiadaviek § 7 a § 8 vyhlášky tak, ako je uvedené na stránke Pamiatkového úradu SR, viď.: <https://www.pamiatky.sk/pamiatkovy-urad/komisie-sekcie-poradne-organy/odborna-metodicka-komisia/>:

„Výskumnú dokumentáciu je vhodné predložiť štyri týždne, minimálne však dva týždne pred konaním zasadnutia Odborno-metodickej komisie Pamiatkového úradu SR, na ktorom má byť predložený výskum prerokovaný. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je nahlásený vyšší počet výskumov, je možné posúdiť výskum predložený najneskôr 10 dní pred zasadnutím Odborno-metodickej komisie Pamiatkového úradu SR.“

Záver:

Predložená výskumná dokumentácia pod názvom „**Objekt tzv. sýpky premonštrátskeho kláštora v Šahách - architektonicko-historický výskum**“, **nespĺňa** formálne a odborné náležitosti v rozsahu požadovanom v rozhodnutí KPÚ v zmysle pamiatkového zákona a **nemôže** slúžiť ako odborný podklad pre výkon štátnej správy krajského pamiatkového úradu v zmysle pamiatkového zákona.

Vydanie stanoviska Pamiatkového úradu SR nenahrádza záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu podľa § 32 ods. 10 pamiatkového zákona.

S pozdravom

**Pamiatkový úrad
Slovenskej republiky
Cesta na Červený most 6
814 06 Bratislava**

Ing. arch. Lýdia Kubeková
námestníčka generálneho riaditeľa

Na vedomie:

- KPÚ Nitra
- MANEVI SK s. r. o., Galantská cesta 397/10, Dunajská Streda
- PÚ SR - do spisu (OMK)